

Bilaga 10:7 till kommunstyrelsens protokoll den 21 maj 2003, § 14

PM 2003 RVIII (Dnr 303–1196/2003)

Samråd kring urval och analys av åtgärder för att klara miljökvalitetsnormer för kvävedioxid i Stockholms län

Remiss från Länsstyrelsen i Stockholms län

Remisstid 11 april 2003, förlängd till 22 maj 2003

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. åberopa och överlämna denna promemoria som stadens yttrande till länsstyrelsen över samråd om miljökvalitetsnormer för kvävedioxid
2. uppmana miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden att fortsätta arbetet tillsammans med länsstyrelsen med ett åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och inandningsbara partiklar i Stockholms län
3. uppmana miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden att inleda ett gemensamt arbete för att möjliggöra framtida åtgärder
4. förklara protokollet i detta ärende omedelbart justerat.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Länsstyrelsen har för yttrande översänt en sammanställning av ett urval åtgärder inför arbetet med att sätta samman ett förslag till åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Stockholms län.

Länsstyrelsen arbetar på uppdrag av regeringen med att ta fram ett förslag till åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i Stockholms län. Uppdraget skall redovisas för regeringen senast 1 juni 2003. Utgångspunkten för arbetet är att stockholmsregionens tillväxt ska vara möjlig - angelägna trafik- och bostadsförsörjningsprojekt ska kunna genomföras - samtidigt som miljökvalitetsnormerna klaras.

Arbetet är indelat i tre etapper; problembeskrivning, åtgärdsanalyser och framtagande av åtgärdsprogram. Under sommaren 2002 remitterade Länsstyrelsen problembeskrivningen kring utsläppen av kväveoxider till berörda i länet för att nå en samsyn kring denna.

Åtgärdsförslagen kan i huvudsak delas in i tre kategorier av åtgärder som får stor effekt; dels åtgärder som minskar utsläppen från fordon, dels åtgärder som minskar utsläppen från den tunga trafiken, dels åtgärder som minskar biltrafikarbetet i regionens centrala delar men även andra åtgärder kan ge betydande bidrag till att minska utsläppen av kväveoxider.

Remisser

Ärendet har varit på remiss hos stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsledningskontoret. Stadsbyggnadskontoret, gatu- och fastighetskontoret och miljöförvaltningen har yttrat sig i ett gemensamt tjänsteutlåtande. Förvaltningarnas gemensamma förslag till beslut togs i alla tre nämnder.

Sammanfattande remissvar

Nämnderna

Nämnderna anser att länsstyrelsens förslag till åtgärder utgör en bra grund för det fortsatta arbetet med att utforma ett samlat åtgärdsprogram för att minska halten av kvävedioxid i utomhusluften.

Härvidlag behöver samarbetet mellan förvaltningarna utvecklas. En samsyn måste skapas i en ständigt pågående dialog mellan berörda nämnder och förvaltningar.

Förvaltningarna prioriterar i första hand följande åtgärder:

Åtgärder där staden har rådighet

- Restriktioner för tung trafik
- Skärpta krav för miljözon
- Trimmade samordnade trafiksinaler
- Väginformatik
- Högre p-avgifter
- Begränsa utbudet av p-platser på gatumark i innerstaden

Åtgärder där staden saknar rådighet

- Snabbare utskrotning av personbilar utan katalysator
- Miljözon omfattande även lätta fordon
- Trängselavgifter
- Ökad kontroll av förmånsbeskattning av fri parkering

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret anser att stockholmsregionens tillväxt måste vara utgångspunkten vid utformningen av åtgärdsprogrammet. Detta ställer sammantaget krav på att genomförandet av åtgärder för att uppnå miljökvalitetsnormerna måste ske på ett sådant sätt att inte utvecklingen i regionen äventyras samtidigt som regionens karaktär och gröna värden bevaras.

Stadsledningskontoret delar förvaltningarnas syn på länsstyrelsens förslag som en bra grund för det fortsatta arbetet med att utforma ett samlat åtgärdsprogram för att minska halten av kväveoxid i utomhusluften samt att såväl samarbetet inom staden inom detta område som inom regionen är värdefullt.

Stadsledningskontoret anser vidare att de positiva effekter för miljön som en utbyggnad av förbifarter skulle innebära bör framhållas samt att miljöavgifterna kan väntas ha en mycket positiv inverkan på luften i innerstaden och därmed medverka till att miljökvalitetsnormerna uppnås. Detta tillsammans med en god framkomlighet för

busstrafik samt ny kollektivtrafik skulle kunna öka kollektivtrafikandelen i länet till gagn för miljön.

Mina synpunkter

För att Stockholm ska kunna bli en ekologiskt, ekonomiskt och socialt uthållig stad krävs att utsläppen till luft minimeras. För att skydda människors hälsa har EU fastställt ett ramdirektiv för miljö kvalitetsnormer och en av dessa är kvävedioxid vilken nu är införd i miljöbalken och kommer att gälla från och med 1 januari 2006. Ett flertal rapporter visar att det är biltrafiken som utgör den i särklass största orsaken till de luftföroreningar som Stockholm har problem med idag.

Utsläppen till luften bidrar idag med negativa effekter på människors hälsa och miljö vilket i sin tur utgör en kostnad för samhället. För att nå en långsiktigt hållbar utveckling bör de som orsakar de negativa miljö- och hälsoeffekterna också stå för kostnaderna, det är först då som vi närmar oss en samhällsekonomiskt effektiv situation. Ett steg i den riktningen är t.ex. försöket med införandet av miljöavgifter i Stockholm, vilket är ett ekonomiskt styrmedel som kan bidra till en minskning av bland annat kvävedioxidutsläppen. För Stockholms del utgör även produktion och konsumtion av värme, fjärrkyla och stadsgas andra källor till utsläpp. Detta sammantaget betyder att Stockholms stad måste stå rustad för att genomföra en rad av effektiva åtgärder i syfte att minska kvävedioxidutsläppen.

Det är viktigt att staden fortsätter sitt arbete tillsammans med Länsstyrelsen att ta fram ett åtgärdsprogram för att klara miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid. Åtgärdsprogrammet visar på ett antal åtgärder som i sin tur är indelade utifrån hur stor effekt de har samt om kommunen eller någon annan har möjlighet att genomföra åtgärderna. Det är viktigt att man vidtar de åtgärder som ger störst effekt utifrån den lista som länsstyrelsens presenterar i sin åtgärds katalog. I de fall där kommunen själv inte har de möjligheterna, bör de lyftas till dem de berör. Ett exempel är att staten höjer skrotningspremien för äldre bilar utan katalysatorrening. Det är också viktigt att fördjupa samarbetet med olika aktörer bl.a. kollektivhuvudmannen (landstinget) för att påskynda övergången till bränslen med mindre kvävedioxidutsläpp. Det är först när flera parter tillsammans vidtar, på sitt respektive ansvarsområde, ett antal olika åtgärder som positiva synergieffekter kan uppnås. Det samarbete som har skett mellan länsstyrelsen och Stockholms stad tycker jag har fungerat bra och föreslår att samarbetet fortgår, med höga ambitioner, att få fram effektiva åtgärder på området.

Jag föreslår med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar att

1. åberopa och överlämna denna promemoria som stadens yttrande till länsstyrelsen över samråd om miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid
2. uppmana miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden att fortsätta arbetet tillsammans med länsstyrelsen med ett åtgärdsprogram för att klara miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid och inandningsbara partiklar i Stockholms län

3. uppmana miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden att inleda ett gemensamt arbete för att möjliggöra framtida åtgärder
4. förklara protokollet i detta ärende omedelbart justerat.

Stockholm den 8 maj 2003

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta
att avslå borgarrådets förslag samt därutöver anför följande:

Av ärendet framgår att situationen vad beträffar utsläpp av avgaser i Stockholmsområdet är i stort är bra eller mycket bra. Endast vid några mycket trafikerade väg och gatuavsnitt överstiger halterna gällande miljö kvalitetsnormer, och då endast vid delar av dagen och några få dagar på året. Haltöverstigningen vid dessa tillfällen är inte flera gånger högre än normen utan som mest 25 procent över normen. Halterna är dessutom på väg ner genom bättre avgasrening. Tjänsteutlåtandet tar upp en rad förslag till åtgärder för att sänka avgashalterna. Vi anser att nuvarande förhållande inte kan tas till intäkt för omfattande åtgärder för att begränsa trafiken eller höja parkeringsavgifterna. Riktade åtgärder genom vilka trafiken begränsas kan dock vara motiverade för Hornsgatan och St. Eriksgatan, gator längs med vilka det finns bostadsområden. Luftpartiklar behöver eventuella risker med dessa belysas ytterligare före att kostbara åtgärder vidtas. Risken med partiklarna behöver tas i vägs mot risken att inte använda dubbdäck.

Vi förordar framför pålagor för bilisterna i Stockholm att Österleden och Förbifart Stockholm snarast byggs. Då avlastas gatorna i Stockholms innerstad och luften blir bättre.

Majoriteten bedriver en bilfientlig politik. Införandet av biltullar, en fördubbling av boendeparkeringsavgiften och en höjning av maxtaket för p-avgifter innebär att majoriteten straffar ut både de som pendlar in till staden och de som bor i staden.

ÄRENDET

Länsstyrelsen har för yttrande översänt en sammanställning av ett urval av åtgärder inför arbetet med att sätta samman ett förslag till åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormen för kväveoxid i Stockholms län.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden och stadsledningskontoret.

I **miljö- och hälsoskyddsnämnden** 2003-04-22, **stadsbyggnadsnämnden** 2003-04-24 och **gatu- och fastighetsnämnden** 2003-04-22 beslutades det i samtliga fall att föreslå kommunstyrelsen att återropa och överlämna det gemensamma tjänsteutlåtande som stadens yttrande till länsstyrelsen över samråd om miljökvalitetsnormer för kvävedioxid, uppdra åt förvaltningarna att fortsätta arbetet tillsammans med länsstyrelsen med ett åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och inandningsbara partiklar i Stockholms län och uppdra åt förvaltningarna att inleda ett gemensamt arbete för att möjliggöra framtida åtgärder.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens reservationer och särskilda uttalanden

Reservation anfördes av ledamöterna *Magnus Hellström* (m) och *Johan Steenhoff Eriksen* (m) samt tjänstgörande ersättaren *Lena Bring* (m), bilaga.

Reservation anfördes av ledamoten *Björn Ljung* (fp) och tjänstgörande ersättaren *Gustav Åkerblom* (fp), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden *Viviann Gunnarsson* (mp), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna *Jan Valeskog* (s), *Reine Meyer-Strömberg* (s), *Per Aldeborg* (s), *Ulla Jöhnke* (s), *Gunnar Björkman* (s) och vice ordföranden *Jakob Forssmed* (kd), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren *Rolf Brattström* (v), bilaga.

Stadsbyggnadsnämndens reservationer

Reservation anfördes av vice ordföranden *Lotta Edholm* (fp), *Bengt-Gunnar Herrström* (fp) och *Kerstin Rossipal* (kd), bilaga.

Reservation anfördes av *Joakim Larsson* (m), *Regina Kevius* (m) och *Anna Köning* (m), bilaga.

Gatu- och fastighetsnämndens reservationer

Reservation anfördes av vice ordföranden *Sten Nordin* (m), ledamöterna *Berthold Gustavsson* (m) och *Ulf Friddebäck* (fp) samt tjänstgörande ersättarna *Helena Bonnier* (m), *Martina Lind* (fp) och *Björn Nyström* (kd), bilaga.

Förvaltningarnas sammanfattande gemensamma synpunkter i tjänsteutlåtande av den 4 april 2003 har följande lydelse.

Tillämpningen av miljökvalitetsnormerna kommer att påverka flera samhällssektorer och få konsekvenser för såväl sociala som ekonomiska förhållanden. Härvidlag behöver samarbetet mellan förvaltningarna utvecklas. En samsyn måste skapas i en ständigt pågående dialog mellan berörda nämnder och förvaltningar.

Förvaltningarna anser att länsstyrelsens förslag till åtgärder utgör en bra grund för det fortsatta arbetet med att utforma ett samlat åtgärdsprogram för att minska halten av kvävedioxid i utomhusluften. Detta arbete bör i hög grad inriktas på åtgärder som kan antas ge effekt till normernas verkställighetsår dvs. 2006.

Förvaltningarna är i princip beredda att vidta flertalet av de föreslagna åtgärderna som bedöms som rimliga utifrån de funktioner som de berörda gatorna har. Flera samverkande åtgärder fordras emellertid eftersom det inte finns någon enskild åtgärd som ensam klarar målet. Det är rimligt att i första hand välja de åtgärder som till lägsta kostnad ger störst effekt för att normvärdena ska uppnås.

Tillräcklig tid har stått inte till förfogande för att förvaltningarna ska ha hunnit göra genomarbetade bedömningar av åtgärdernas konsekvenser. Men det bör ändå enligt förvaltningarnas bedömning gå att peka ut de åtgärder i länsstyrelsens åtgärds katalog som bör vara särskilt intressanta genomföra i syfte att reducera kvävedioxidhalten. Förvaltningarna prioriterar i första hand följande åtgärder:

Åtgärder där staden har rådighet

- Restriktioner för tung trafik
- Skärpta krav för miljözon
- Trimmade samordnade trafiksignaler
- Väginformatik
- Högre P-avgifter
- Begränsa utbudet av P-platser på gatumark i innerstaden

Åtgärder där staden saknar rådighet

- Snabbare utskrotning av personbilar utan katalysator
- Miljözon omfattande även lätta fordon
- Trängselavgifter
- Ökad kontroll av förmånsbeskattning av fri parkering

Förvaltningarna anser att dessa åtgärder bör ingå i åtgärdsprogrammet. Även andra åtgärder kan vara lämpliga, särskilt om man ser till den samverkan som kan uppnås vid en kombination av åtgärder. Innan ett definitivt beslut tas om vilka åtgärder som skall ingå bör emellertid aspekter, som ännu inte hunnit studeras tillräckligt, utredas ytterligare, bl a kostnader för genomförande. Dessutom bör åtgärdernas effekter på partiklar beaktas.

Beslut av regeringen om ett åtgärdsprogram kan dröja. Därför bör staden i samråd med länsstyrelsen snarast upprätta ett förslag till hur de prioriterade åtgärderna ska genomföras. Förvaltningarna vill i detta sammanhang påpeka att det är viktigt att staden föregår med goda exempel. Staden är en stor arbetsgivare och kan påverka bilanvändningen t ex genom att begränsa eller avgiftsbelägga sina p-platser, ställa krav vid upphandling av olika typer av transportmedel. Det är också viktigt att andra berörda aktörer genomför lämpliga åtgärder om det skall vara möjligt att uppfylla miljökvalitetsnormen för kvävedioxid i tid. Staden bör därför på olika sätt söka påverka dem att ta sitt ansvar.

Stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtandet av den 28 april 2003 har följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att Stockholmsregionens tillväxt måste vara utgångspunkten vid utformningen av åtgärdsprogrammet. I regeringsuppdraget anges att det är angeläget att miljökvälighetsnormen för kväveoxid kan uppnås samtidigt som angelägna trafik- och bostadsförsörjningsprojekt i regionen kan genomföras och kulturvärden bevaras. I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen RUFS 2001 beskrivs regionens gemensamma behov som syftar till att vidmakthålla regionens internationella konkurrenskraft, upprätthålla goda och jämlika levnadsvillkor och erhålla en långsiktigt hållbar livsmiljö. De grundläggande strategierna för att stödja den långsiktiga utvecklingen är bl a att öka kapaciteten i transportsystemet och utbudet av bostäder, att hålla ihop regionens norra och södra del samt att utvidga den funktionella regionen. Stockholmsregionen växer geografiskt genom bl a de förbättrade kommunikationerna i Mälardalen och en alltmer breddad bostads- och arbetsmarknad, vilket bildar Stockholm – Mälarenregionen. Denna region rymmer cirka en tredjedel av Sveriges befolkning och näringsliv. Stor-Stockholm och i allt högre utsträckning Stockholm-Mälarenregionen betyder mycket för välfärden i landet, både genom de inkomster som genereras och genom att utgöra bas för att utveckla och etablera näringar. Befolkningen i Stockholms län beräknas enligt den regionala utvecklingsplanen (RUFS) öka med motsvarande 600 000 inom 30 år, vilket förutsätter ett kraftigt ökat bostadsbyggande och utveckling av transportsystemet. Detta ställer sammantaget krav på att genomförandet av åtgärder för att uppnå miljökvälighetsnormerna måste ske på ett sådant sätt att inte utvecklingen i regionen äventyras samtidigt som regionens karaktär och gröna värden bevaras. Stadsledningskontoret delar förvaltningarnas syn på länsstyrelsens förslag som en bra grund för det fortsatta arbetet med att utforma ett samlat åtgärdsprogram för att minska halten av kväveoxid i utomhusluften. Stadsledningskontoret instämmer också i den prioritering av åtgärder som förvaltningarna föreslår för att minska halten av kvävedioxid och att man i första hand väljer de åtgärder som till lägsta kostnad ger störst effekt för att normvärdena ska uppnås. Kontoret vill också betona att en fokusering bör ske på åtgärder där viktiga parter som staden, vägverket och Stockholms läns landsting delar länsstyrelsens bedömning av insats. Kontoret vill dock liksom förvaltningarna understryka behovet av en analys av aspekter som inte hunnit studeras som t ex kostnader för genomförande och dess effekter på partiklar. Vidare kan konstateras att problematiken med höga kvävehalter kommer att minska, dvs att genom redan införda krav på avgasrening och vid år 2010 dvs det år för normernas som gäller enligt det generella EU-direktivet endast överskrids på ett fåtal ställen. Eftersom problemet med kvävedioxid därmed generellt är av övergående natur måste hänsyn tagas till detta vid utformningen av åtgärder.

Stadsledningskontoret delar också förvaltningarnas uppfattning att såväl samarbetet inom staden inom detta område som inom regionen är värdefullt. Stadsledningskontoret kommer också fortsättningsvis medverka i den styrgrupp som länsstyrelsen har tillsatt med regionala parter för åtgärdsprogramarbetet. Detta avses ske i nära kontakt med det gemensamma arbete som sker i staden mellan stadsbyggnadskontoret, gatu- och fastighetskontoret och miljöförvaltningskontoret. Stadsledningskontoret anser vidare att de positiva effekter för miljön som en utbyggnad av förbifarter skulle innebära bör framhållas, dvs såväl en västlig förbifart som en komplettering av Södra Länken och Norra Länken med en östlig länk för att komplettera ringen. Ett avgörande steg mot bättre miljö i innerstaden är de miljöavgifter som enligt planerna kommer att införas på försök under 2004. Miljöavgifterna kan väntas ha en mycket positiv inverkan på luften i innerstaden och därmed medverka till att miljökvälighetsnormerna uppnås. Även infartsparkeringar blir av ökad betydelse när miljöavgifter införs genom att erbjuda ett alternativ till att ta bilen hela vägen. Detta tillsammans med en god framkomlighet för buss trafik samt ny kollektivtrafik skulle kunna öka kollektivtrafikandelen i länet till gagn för miljön.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen som stadens yttrande till länsstyrelsen över samråd om miljökvalitetsnormer för kvävedioxid överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande med bilagt gemensamt tjänsteutlåtande från stadsbyggnadskontoret, gatu- och fastighetskontoret och miljöförvaltningen.

RESERVATIONER M M

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av ledamöterna Magnus Hellström (m) och Johan Steenhoff Eriksen (m) samt tjänstgörande ersättaren Lena Bring (m) enligt följande.

Att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. avslå förvaltningens förslag till beslut
2. uppdra åt förvaltningen att ta fram ett nytt förslag till beslut utifrån moderaternas förslag till miljöprogram
3. uppdra åt förvaltningen att i demokratisk anda avvakta införandet av Trängselavgifter till dess att medborgarna getts möjlighet att uttala sin vilja i frågan
4. uppdra åt förvaltningen att motverka att P-avgifter höjs
5. uppdra åt förvaltningen att motverka en begränsning av P-platser på gatumark i innerstaden och istället verka för att antalet P-platser på gatumark i innerstaden ökar
6. uppdra åt förvaltningarna att inför framtida förslag på åtgärder inleda en dialog med stadens invånare och näringsliv
7. därutöver anför följande.

Länsstyrelsens samrådsförslag och förvaltningens förslag till beslut präglas i alltför hög grad av ett överhetsperspektiv. Det är ett fullständigt odemokratiskt beteende att införa Trängselavgifter utan att först i demokratisk ordning ge stockholmarna chansen att uttrycka sin vilja i allmänna val.

Förslagen att höja p-avgifter och att begränsa antalet P-platser på gatumark i innerstaden präglas också av ett överhetsperspektiv. Förmodligen har den typen av förslag ett mycket svagt stöd hos befolkningen. Problemet i innerstaden är tvärtom att det saknas P-platser och därför är det istället angeläget att öka antalet P-platser.

Slutligen borde byggandet av Österleden och Förbifart Stockholm ingå i åtgärdsprogrammet då de behövs för att minska trafiken i stadens mest belastade områden.

Reservation anfördes av ledamoten Björn Ljung (fp) och tjänstgörande ersättaren Gustav Åkerblom (fp) enligt följande.

Att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta

1. återremitera ärendet för rättning och komplettering enligt vad anfördes nedan:
 - ? Lungcancer är en ovanlig form av cancer hos människor som inte är rökare eller exponerats för radon. I handlingen skrivs att män som bott i Stockholms län där kvävedioxidhalten genomsnittligt varit $>30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ hade en 40% högre risk att insjukna i lungcancer än de som bott i bostadsområden med lägre avgashalter. Det framgår inte i vilken mån dessa män varit rökare eller hur många fall det rör sig om. Skrivningen behöver förtydligas. Som den nu står ges intrycket att risken för lungcancer är mycket stor, vilket den inte kan vara.
 - ? Vad gäller partiklar i luften så framgår det av handlingen att dessa till mycket stor del består av sand som blivit finmald. Sanden har använts för halkbekämpning. För att ge ett underlag för bedömning av risken för partiklar i gatumiljöluften behövs analyser av partiklarna eftersom hälsorisken är olika för olika typer av partiklar. Därvid har partiklar av "sand" låg hälsorisk.
 - ? Förtydligande behövs vad gäller kraven för miljö kvalitetsnormen för kväveoxid (4e stycket sidan 11 och tabell i bilaga 2 sidan 5). Hur och när gäller kraven?
2. därutöver anför följande.

Av handlingen framgår att situationen vad beträffar utsläpp av avgaser i Stockholmsområdet är i stort är bra eller mycket bra. Endast vid några mycket trafikerade väg och gatuavsnitt överstiger halterna gällande miljökvalitetsnormer, och då endast vid delar av dagen och några få dagar på året. Hältöverstigandet vid dessa tillfällen är inte flera gånger högre än normen utan som mest 25% över normen. Halterna är dessutom på väg ner genom bättre avgasrening. Tjänsteutlåtandet tar upp en rad förslag till åtgärder för att sänka avgashalterna. Folkpartiet anser att nuvarande förhållande inte kan tas till intäkt för omfattande åtgärder för att begränsa trafiken eller höja parkeringsavgifterna. Riktade åtgärder genom vilka trafiken begränsas kan dock vara motiverade för Hornsgatan och St. Eriksgatan, gator längs med vilka det finns bostadsbebyggelse.

Vad gäller luftburna partiklar behöver eventuella risker med dessa belysas ytterligare före att kostbara åtgärder vidtas. Risken med partiklarna behöver t ex vägas mot risken att inte använda dubbdäck.

Folkpartiet förordar framför pålagor för bilisterna i Stockholm att Österleden och Förbifart Stockholm snarast byggs. Då avlastas gatorna i Stockholms innerstad och luften blir bättre.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Viviann Gunnarsson (mp) enligt följande.

För att Stockholm ska kunna bli en ekologiskt, ekonomiskt och socialt uthållig stad krävs att utsläppen till luft minimeras. Ett flertal rapporter visar att det är biltrafiken som utgör den i särklass största orsaken till de luftföroreningar som Stockholm har problem med idag. Det är viktigt att staden fortsätter sitt arbete tillsammans med Länsstyrelsen med att ta fram ett åtgärdsprogram för att klara miljökvalitetsnormerna för kvävedioxid och inandningsbara partiklar. Åtgärdsprogrammet visar på ett antal åtgärder som i sin tur är indelade utifrån hur stor effekt de har samt om kommunen eller någon annan har rådighet över åtgärderna. Det är viktigt att man vidtar de åtgärder som ger störst effekt. I de fall där kommunen själv inte har rådighet bör åtgärden lyftas till dem de berör, tex. att staten höjer skrotningspremien för äldre bilar utan katalysatorrening.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna Jan Valeskog (s), Reine Meyer-Strömberg (s), Per Aldeborg (s), Ulla Jöhnk (s), Gunnar Björkman (s) och vice ordföranden Jakob Forssmed (kd) enligt följande.

De åtgärder förvaltningarna pekar ut som prioriterade åtgärder är generellt sett angelägna att genomföra. Ett väsentligt minskat utbud av parkeringsplatser i innerstaden riskerar dock medföra att boendeparkerares söktrafik av p-plats ökar, vilket i praktiken kan öka miljöbelastningen. Vi anser också att staden har viss rådighet över och ansvar för frågor som handlar om framkomlighet i trafiken. Det gäller särskilt förbättrad framkomlighet för nytto- och kollektivtrafik.

Särskilt uttalande gjordes av tjänstgörande ersättaren Rolf Brattström (v) enligt följande.

Utredningen visar att miljökvalitetsnormen för kvävedioxid överskrids på ett antal gator i Stockholm. Utredningen visar även att miljökvalitetsnormen för små inandningsbara partiklar överskrids på väsentligt fler gator och därmed utgör ett större problem. Biltrafiken utgör den helt dominerande källan till dessa miljöstörningar. Det är därför viktigt att biltrafiken minskar och i alla fall inte ökar i stadens centrala delar. För att det skall vara möjligt måste kollektivtrafiken generellt utökas och åtgärder vidtagas för att förbättra framkomligheten för bussar i innerstaden.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Lotta Edholm (fp), Bengt-Gunnar Herrström (fp) och Kerstin Rossipal (kd) att stadsbyggnadsnämnden överlämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Reservation anfördes av Joakim Larsson (m), Regina Kevius (m) och Anna Köning (m) enligt följande.

Att stadsbyggnadsnämnden avslår kontorets förslag, samt därutöver anför:

Vi anser att det här är en fortsättning i den bilfientliga politiken som förs av majoriteten i Stockholm. Både införandet av biltullar, en fördubbling av boendeparkeringsavgiften och en höjning av maxtaket för p-avgifter innebär att majoriteten straffar ut både de som pendlar in till staden och de som bor i staden.

Gatu- och fastighetsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Sten Nordin (m), ledamöterna Berthold Gustavsson (m) och Ulf Fridebäck (fp) samt tjänstgörande ersättarna Helena Bonnier (m), Martina Lind (fp) och Björn Nyström (kd) enligt följande.

Att gatu- och fastighetsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen utan eget ställningstagande.